

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/1344,

26. juuni 2023,

millega toetatakse Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevustõhususe suurendamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia (edaspidi „ELi strateegia“).
- (2) ELi strateegia toonitab keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, ladustamise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni (CWC) ja Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) olulist rolli keemiarelvavaba maailma loomisel. Liit on ELi strateegia raames pühendunud tööle, mille eesmärk on ülemaailmne kinnipidamine desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise keskse tähtsusega lepingutest ja kokkulepetest, sealhulgas CWCst.
- (3) EL on alates 2004. aastast toetanud OPCW tegevust nõukogu otsustega 2009/569/ÜVJP, ⁽¹⁾ 2012/166/ÜVJP, ⁽²⁾ (ÜVJP) 2015/259, ⁽³⁾ (ÜVJP) 2019/538, ⁽⁴⁾ (ÜVJP) 2021/1026, ⁽⁵⁾ (ÜVJP) 2021/2073 ⁽⁶⁾ ning nõukogu ühismeetmetega 2004/797/ÜVJP, ⁽⁷⁾ 2005/913/ÜVJP ⁽⁸⁾ ja 2007/185/ÜVJP ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuli 2009. aasta otsus 2009/569/ÜVJP Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 197, 29.7.2009, lk 96).

⁽²⁾ Nõukogu 23. märtsi 2012. aasta otsus 2012/166/ÜVJP Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 87, 24.3.2012, lk 49).

⁽³⁾ Nõukogu 17. veebruari 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/259 Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 43, 18.2.2015, lk 14).

⁽⁴⁾ Nõukogu 1. aprilli 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/538 Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 93, 2.4.2019, lk 3).

⁽⁵⁾ Nõukogu 21. juuni 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/1026 Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) küberturvalisuse ja kübervastupidavusvõime ning infokindluse programmi toetamise kohta massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 224, 24.6.2021, lk 24).

⁽⁶⁾ Nõukogu 25. novembri 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/2073, millega toetatakse Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevustõhususe suurendamist satelliidifotode abil (ELT L 421, 26.11.2021, lk 65).

⁽⁷⁾ Nõukogu 22. novembri 2004. aasta ühismeede 2004/797/ÜVJP OPCW tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 349, 25.11.2004, lk 63).

⁽⁸⁾ Nõukogu 12. detsembri 2005. aasta ühismeede 2005/913/ÜVJP OPCW tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 331, 17.12.2005, lk 34).

⁽⁹⁾ Nõukogu 19. märtsi 2007. aasta ühismeede 2007/185/ÜVJP OPCW tegevuse toetamise kohta massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 85, 27.3.2007, lk 10).

- (4) Jätkuv intensiivse ja sihipärase liidu abi andmine OPCW-le on vajalik seoses ELi strateegia III peatüki aktiivse rakendamisega. Eelkõige on vaja võtta täiendavaid meetmeid, et suurendada OPCW tegevuse tõhusust ja CWC osalisriikide suutlikkust omakohustuste täitmisel. Liit peaks seetõttu võtma vastu käesoleva otsuse, et anda kõnealust abi.
- (5) Käesoleva otsuse kohaselt läbiviidava tegevuse tehniline rakendamine tuleks teha ülesandeks OPCW tehnilisele sekretariaadile,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamiseks toetab EL operatiivtegevuse kaudu keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, ladustamise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni (edaspidi „CWC“) rakendamist ja ülemaailmset kohaldamist.
2. Lõikes 1 osutatud tegevuse eesmärk on:
 - a) kontrollida keemiarelvade varude ja keemiarelvade tootmisrajatiste kõrvaldamist CWCs sätestatud kontrollimeetmete kohaselt;
 - b) hoida ära keemiarelvade uuesti kasutuselevõtmine ja vähendada keemiarelvade kasutamise ohtu;
 - c) reageerida tõhusalt ja usaldusväärselt keemiarelvade kasutamisele ja väidetavale kasutamisele;
 - d) tagada valmisolek, andes abi ja kaitset seoses keemiarelvade ja nende kasutamise või nende kasutamise ohuga kooskõlas CWC artikli X sätetega;
 - e) edendada keemiatööstuse rahuotstarbelist kasutamist majanduslikus ja tehnoloogilises arengus rahvusvahelise koostöö kaudu keemiaalase tegevuse valdkonnas eesmärkidel, mis ei ole CWCga keelatud;
 - f) töötada CWC ülemaailmse järgimise nimel; ning
 - g) tagada, et Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioon (edaspidi „OPCW“) on jätkuvalt eesmärgipärane, et tulla toime teaduse ja tehnoloogia arengust tulenevate probleemide ja võimalustega.
3. Lõikes 1 osutatud tegevuse üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud tegevuse tehnilist rakendamist teostab OPCW tehniline sekretariaat.
3. OPCW täidab lõikes 2 osutatud ülesannet kõrge esindaja juhtimise all. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja OPCWga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Artiklis 1 osutatud tegevuse rakendamiseks ette nähtud lähtesumma on 5 350 000 eurot.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 ette nähtud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud lähtesummast rahastatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon OPCWga rahalist toetust käsitleva lepingu. Rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et OPCW tagab liidu rahalise panuse nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab lepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes OPCW koostatud korrapärastest aruannetest. Kõrge esindaja aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.

2. Komisjon annab teavet artiklis 1 osutatud tegevuse rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole nimetatud lepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

Luxembourg, 26. juuni 2023

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

LISA

Euroopa Liidu toetus OPCW tegevuse tõhususe suurendamiseks – EL 2023**1. Taust**

Euroopa Liit (EL) võttis 2003. aasta detsembris vastu massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia (ELi strateegia), milles ta tunnistas massihävitusrelvadest tulenevat ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. ELi strateegia toonitab keemiarelvade keelustamise konventsiooni (CWC) ja OPCW olulist rolli keemiarelvavaba maailma loomisel. ELi strateegia eesmärgid täiendavad CWC eesmäärke. EL ja OPCW on alates ELi strateegia vastuvõtmisest jätkanud koostööd, sealhulgas osalemist mitmete ühismeetmete ja nõukogu otsuste kaudu ⁽¹⁾.

OPCW on saanud ELilt pidevat toetust oma volituste täitmisel, mis näitab jätkuvat pühendumust CWC täielikule rakendamisele, kusjuures alates 2004. aastast on ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eelarvest antud 38,2 miljonit eurot vabatahtlikku toetust. OPCW tervitab ELi jätkuvat pühendumust toetada OPCW jõupingutusi konventsiooni eesmärgi – keemiarelvavaba maailm – täitmisel, aidates seeläbi kaasa rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. Tunnistades esilekerkivaid probleeme, tervitab OPCW ka ELi püsivat huvi suurendada oma toetust OPCW tehnilistele meeskondadele, kui ta annab konventsiooni alusel osalisriikidele vajaduse korral abi ELi strateegia II ja III peatüki aktiivsel rakendamisel.

Dünaamiline rahvusvaheline julgeolekukeskkond muudab OPCW missiooni asjakohasemaks kui kunagi varem. Eelseisev viies läbivaatamiskonverents, mis on väljakuulutatud keemiarelvavarude täieliku hävitamise peatne verstapost, ning uue keemia- ja tehnoloogiakeskuse avamine pakuvad võimalusi ja tekitavad OPCW-le väljakutseid. Selleks, et organisatsioon säilitaks oma asjakohasuse hävitamisjärgses etapis, on strateegiline osalemine otsustava tähtsusega. Partnerlus ning ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eelarve kaudu antav toetus on osutunud oluliseks, et abistada OPCW-d tema põhieesmärkide edendamisel ja rakendamisel, mis võimendab ka OPCW tegevuse mõju.

2. Projekti eesmärk**2.1. Projekti üldeesmärgid**

Projekti üldeesmärk on tagada sekretariaadi suutlikkus hõlbustada ja parandada konventsiooni rakendamist osalisriikides. Selline toetus aitaks OPCW volituste tõhusa rakendamise kaudu kaasa rahule ja rahvusvahelisele julgeolekule. Samuti aitaks see ära hoida keemiarelvade uuesti kasutuselevõtmist, edendades samal ajal keemiatööstuse rahumeelset kasutamist. Kui see on kavandatud tegevuste puhul asjakohane, võetakse projekti rakendamisel nõuetekohaselt arvesse soolist mitmekesisust.

2.2. Erieesmärgid

- kontrollida keemiarelvade varude ja keemiarelvade tootmisrajatiste kõrvaldamist CWCs sätestatud kontrollimeetmete kohaselt;
- hoida ära keemiarelvade uuesti kasutuselevõtmine ja vähendada keemiarelvade kasutamise ohtu keemiarelvade leviku tõkestamine konventsioonis sätestatud kontrolli- ja rakendusmeetmete kohaldamise abil, mis aitab ka tugevdada usaldust osalisriikide vahel;
- reageerida tõhusalt ja usaldusväärselt keemiarelvade kasutamisele ja väidetavale kasutamisele;
- tagada valmisolek, andes abi ja kaitset seoses keemiarelvade ja nende kasutamise või nende kasutamise ohuga kooskõlas CWC artikli X sätetega;

⁽¹⁾ Sealhulgas ühismeede 2004/797/ÜVJP (kehtivus lõppenud); ühismeede 2005/913/ÜVJP (kehtivus lõppenud); ühismeede 2007/185/ÜVJP (kehtivus lõppenud); otsus 2009/569/ÜVJP (kehtivus lõppenud); ühismeede 2012/166/ÜVJP (kehtivus lõppenud); otsus 2015/259 (pikendatud otsusega 2018/294 ja kehtivus lõppenud); otsus 2017/2302 (pikendatud otsusega 2019/1092, kehtivus lõppenud); otsus 2017/2303 (pikendatud otsustega 2018/1943 ja 2019/2112, kehtivus lõppenud); otsus 2019/538 (kehtiv kuni 2023. aasta aprilli lõpuni); otsus 2021/1026 (kehtiv kuni 2023. aasta augusti lõpuni) ja otsus 2021/2073 (kehtiv kuni 2025. aasta detsembri lõpuni).

- edendada keemiatööstuse rahumeelset kasutamist majanduse ja tehnoloogia arengus, tehes seda rahvusvahelise koostöö kaudu keemiaalase tegevuse valdkonnas eesmärkidel, mis ei ole CWCga keelatud, kooskõlas artikli XI sätetega;
- töötada CWC ülemaailmse järgimise nimel; ning
- tagada sisulised jõupingutused suutlikkuse suurendamiseks ning organisatsioon, mis on jätkuvalt eesmärgipärane, et tulla toime teaduse ja tehnoloogia arengust tulenevate probleemide ja võimalustega.

2.3. Kavandatud väljundid

Projekti kavandavad tulemused on järgmised:

- tõhus reageerimine teaduse ja tehnoloogia arengule, et tõhustada OPCW kontrollisüsteemi;
- keemiarelvade uuesti kasutuselevõtmise ärahoidmine ning keemiarelvade kasutamise ohu tõkestamine/vähendamine;
- tulemuslik reageerimine keemiarelvade väidetavale kasutamisele;
- osalisriikide suurem suutlikkus täita X artiklist tulenevaid kohustusi;
- OPCW ülemaailmse juhtrolli ja autoriteetse hääle tugevdamine keemiarelvade leviku tõkestamisel ja desarmeerimisel; ning
- CWC suurema ülemaailmse järgimise edendamine.

3. Tegevuste kirjeldus

Väljundiga 1 seotud tegevused – tõhus reageerimine teaduse ja tehnoloogia arengule, et tõhustada OPCW kontrollisüsteemi

Need tegevused keskenduvad sekretariaadi tegevuse elluviimisele, kasutades eesmärgipärast ja integreeritud keemia- ja tehnoloogiakeskust; luuakse platvorm laiemaks kaasamiseks suutlikkuse suurendamise ja keemiatööstuse rahuotstarbelise kasutamise valdkonnas, nagu näiteks laborite mestimine, laborikoolitused, teadusuuringud (nt kohtuekspertiisi labori meetoodika väljatöötamine); suurendatakse OPCW valmisolekut tegeleda teaduse ja tehnoloogia edusammudega, sealhulgas OPCW teadus- ja nõuandekogu valitud prioriteetsete soovitude rakendamise kaudu; ning tõhustatakse OPCW operatiivsuutlikkust missioonide ettevalmistamisel ja lähetamisel, näiteks uute tehnoloogiate/seadmete testimine, valideerimine ja nendealane väljaõpe.

Väljundiga 2 seotud tegevused – keemiarelvade uuesti kasutuselevõtmise ärahoidmine ning keemiarelvade kasutamise ohu tõkestamine/vähendamine

See tegevus keskendub osalisriikide ja muude asjaomaste sidusrühmade suutlikkuse suurendamisele keemiarelvade ohule reageerimisel spetsiaalsete koolituste ja seminaride kaudu, mis on muu hulgas seotud esmareageerimise suutlikkuse ja piirikontrolliga; luuakse tingimused terrorismi käsitleva avatud töörihma valitud prioriteetsete soovitude rakendamiseks, sealhulgas lauaõppuste kaudu; ning laiendatakse koostööd keemiatööstuse ja -kaubandusega selliste koordineerimismehhanismide kaudu nagu töörihmad ja IUPACi komiteed.

Väljundiga 3 seotud tegevused – tulemuslik reageerimine keemiarelvade väidetavale kasutamisele

Nende tegevuste keskmes on asjakohaste kontrollimeetmete tugevdamine ja kohaldatavate otsuste rakendamine (muu hulgas EC-M-33/DEC.1; UNSC-R2118 (2013), C-SS-4/DEC.3, EC-94/DEC.2 ja C-25/DEC.9) keemiarelvade kasutamisest tuleneva ohu kõrvaldamise kohta; ning arendatakse edasi suutlikkust reageerida osalisriikide abitaotlustele, mis on seotud väidetava kasutamisega.

Väljundiga 4 seotud tegevused – osalisriikide suurem suutlikkus täita X artiklist tulenevaid kohustusi

Nende tegevuste eesmärk on abi ja kaitset käsitlevate asjakohaste artikli X nõuete kohaselt suurendada osalisriikide reageerimisvõimet; parandada riikliku kaitse kavandamist; ning suurendada heidutuslikku mõju, näiteks keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste, tuuma- ja lõhkeainete alase ettevalmistamise toetamise kaudu suurte avalike ürituste eel.

Väljundiga 5 seotud tegevused – OPCW ülemaailmse juhtrolli ja autoriteetse hääle tugevdamine keemiarelvade leviku tõkestamisel ja desarmeerimisel

Need tegevused tõhustavad OPCW rolli keemiatööstuse rahumeelse ja lubatud kasutamise edendamisel üha arvukamatele erinevatele sihtrühmadele, kasutades selleks spetsiaalseid veebipõhiseid vahendeid; laiendatakse koostööd väliste sidusrühmadega, nagu naised, noored ja juhtivtöötajad; tehakse koostööd sihtrühmadega seoses spetsialiseerunud suutlikkuse suurendamise alaste jõupingutustega, muu hulgas kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonidega; ning arendatakse edasi ja rakendatakse OPCW ja ELi vahelist põhjalikumat partnerlust.

Väljundiga 6 seotud tegevus – CWC suurema järgimise edendamine

Need tegevused toetavad OPCW jõupingutusi töötada selle nimel, et mõni või kõik ülejäänud neli riiki, kes ei ole konventsiooniga ühinenud, saaksid täisliikmeks. Tagatakse täiendavalt OPCW suutlikkus ja ettevalmistused stsenaariumide loomise ning sekretariaadi suutlikkuse ja vahendite suurendamise kaudu, et tugevdada konventsiooni kontrollisüsteemi rakendamist keemiarelvade omava riigi ühinemise korral.

4. Toetusesaajad

Toetusesaajad väljundi 1 alla kuuluvate tegevuste puhul:

OPCW sekretariaadi töötajad ja meeskonnad; ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid, riiklikud asutused, kodanikuühiskond, tsiviilkaitseüksused, ülikoolid, partnerlaborid, rahvusvahelised ja valitsustevahelised organisatsioonid, üldsus.

Toetusesaajad väljundi 2 alla kuuluvate tegevuste puhul:

OPCW sekretariaadi töötajad ja meeskonnad; ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid, riiklikud asutused, tööstus, rahvusvahelised ja valitsustevahelised organisatsioonid ning üldsus.

Toetusesaajad väljundi 3 alla kuuluvate tegevuste puhul:

OPCW sekretariaadi töötajad ja meeskonnad; ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid, riiklikud asutused, rahvusvahelised ja valitsustevahelised organisatsioonid ning üldsus.

Toetusesaajad väljundi 4 alla kuuluvate tegevuste puhul:

ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid, riiklikud asutused, tsiviilkaitseüksused ning üldsus.

Toetusesaajad väljundi 5 alla kuuluvate tegevuste puhul:

OPCW sekretariaadi töötajad ja meeskonnad; ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid, riiklikud asutused, kodanikuühiskond, ülikoolid ning üldsus.

Toetusesaajad väljundi 6 alla kuuluvate tegevuste puhul:

OPCW sekretariaadi töötajad ja meeskonnad; ning CWC sidusrühmad, sealhulgas osalisriigid ja konventsiooniga mitteühinenud riigid.

5. Kestus

Meedet rakendatakse 36 kuu jooksul, välja arvatud väljundi 3 alla kuuluvad tegevused, mida rakendatakse 12 kuu jooksul.

6. Rakendusüksus

Eespool kavandatud tegevuste tehnilist rakendamist teostab OPCW sekretariaat. OPCW-le kuulub komisjoni ees lõplik vastutus kõnealuste tegevuste rakendamise eest.
